

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1993-1994

OPENBARE COMMISSIEVERGADERINGEN

HANDELINGEN

COMMISSIE VOOR HUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN
LANDINRICHTING

Interpellatie van de heer E. Schuermans tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de werking van het premiestelsel voor het bouwen, kopen of renoveren van een woning

Interpellatie van de heer J. Ulburghs tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, betreffende de sociale integratie van projecten van Domus Flandria en de inspraak van de bevolking

VOORZITTER : de heer F. Van den Eynde

— *De interpellatie wordt gehouden om 10.10 uur.*

Interpellatie van de heer E. Schuermans tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de werking van het premiestelsel voor het bouwen, kopen of renoveren van een woning

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Schuermans tot de heer De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de werking van het premiestelsel voor het bouwen, kopen of renoveren van een woning.

De heer Schuermans heeft het woord.

De heer E. Schuermans : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, wij hadden reeds vroeger de gelegenheid om in deze commissie over dit thema te spreken. Ik verwijs daarvoor naar een uiteenzetting in mei 1992. Dit thema sluit aan bij de beleidsverklaring van de minister van 1992 waarin werd gezegd dat op het vlak van de premies in de huisvestingssector naar een vereenvoudiging van het stelsel, naar een snellere afhandeling van de dossiers en — wat het belangrijkste is — naar een snellere uitbetaling na de administra-

tieve afhandeling van deze dossiers, zou worden gestreefd.

Vandaag stel ik vast dat het systeem intussen drastisch is gewijzigd, dat het accent heel sterk werd verlegd naar een rentetoelage als tegemoetkoming bij het aangaan van een hypothecaire lening voor het kopen, bouwen of renoveren van een woning.

Voor heel wat dossiers echter, die administratief geruime tijd zijn afgehandeld — de aanvragen voor het oude stelsel van vóór april 1993 — kunnen we nog belangrijke wachttijden noteren. Dit is in tegenstelling met de vooropgestelde beleidsopties in 1992.

Recent nog antwoordde de minister op een schriftelijke vraag van mevrouw Nelis-Van Liedekerke dat nagenoeg alle dossiers die in 1993 definitief werden toegezegd, in de loop van dat jaar zouden zijn uitbetaald. Volgens mijn informatie en een aantal dossiers die wij ter zake volgen, blijkt dit niet het geval te zijn.

Was het vroeger zo dat vooral de trage administratieve behandeling daarvoor een stuk verantwoordelijk voor was, dan blijkt vandaag dat het schoentje daar niet meer zo knelt en dat er eigenlijk een ander probleem, van budgettaire aard, is. Ik kom daarop dadelijk nog terug.

De administratie heeft heel wat achterstand ingehaald. Ik stel vast dat dit in de beleidsbrief van de minister

wordt bevestigd. Deze brief komt vandaag weliswaar niet ter sprake maar werd ons toch vóór deze vergadering bezorgd. Deze achterstand werd ingehaald mede door het feit dat sinds de invoering van het nieuwe stelsel heel weinig aanvragen worden ingediend. Ik heb de indruk dat men voor dit nieuwe systeem niet warm loopt.

Het is misschien voorbarig om in dit verband cijfers te geven, maar ik denk dat ze de trend aangeven. In oktober 1993 waren er amper 500 aanvragen voor bouw-, koop- of renovatiepremies die betrekking hebben op een tussenkomst in de vorm van een rentetoelage. Ik spreek niet over de goedgekeurde dossiers. Wanneer we die cijfers, sinds de invoering van het stelsel, cumuleren komen we aan amper 2.000 dossiers.

U weet dat de vergelijking met het vroegere systeem niet opgaat. Het opstarten van een systeem vraagt ook tijd, rekening houdend met de aard ervan. Toch wijken deze 2.000 aanvragen sterk af van de in 1992 bijna 18.000 definitief toegekende premies voor het bouwen, kopen of renoveren van woningen. Wat de termijnen betreft tussen de administratieve afronding van het dossier en de uiteindelijke uitbetaling blijven er vertragingen voor de premies in het oude systeem, omdat er in 1993 te weinig middelen werden voorzien, in die mate zelfs dat in september de middelen uitgeput zouden geweest zijn. Ik spreek hier dus nog altijd

Schuermans

over de premies in het oude stelsel die in belangrijke mate nog in 1993 werden afgehandeld.

Ik wens aan de minister een dubbele vraag te stellen.

Ten eerste, welke maatregelen overweegt de minister om het engagement inzake de uitbetalingstermijnen waar te maken? Zijn de budgettaire middelen voor 1994 toereikend? Kan de achterstand, die in 1993 werd opgelopen, worden ingehaald?

Ten tweede, erkent de minister dat de drastische wijzigingen in de reglementering van de huisvestingspremies weinig weerklank vinden bij de potentiële bouwer, koper of verbouwer? Zijn er aanduidingen dat men dit stelsel desgevallend opnieuw moet bekijken?

De voorzitter : De minister heeft het woord.

Minister N. De Batselier : Mijnheer de voorzitter, collega's, in feite onderkennen wij in deze interpellatie twee belangrijke deelaspecten. Ten eerste is er de achterstand in de uitbetaling van de premies en ten tweede is er het nieuwe premiestelsel.

Op het eerste gedeelte zal ik dus opnieuw antwoorden want ik werd daarover reeds door een collega van uw fractie geïnterpelleerd. Aan de hand van actuele cijfers zal ik trachten aan te tonen wat achterstand en wat geen achterstand is.

We moeten er goed rekening mee houden dat het nieuwe stelsel pas op 1 april 1992 is ingegaan. De achterstand in de uitbetaling van de premies is, van bij mijn aantreden, steeds mijn grote zorg geweest.

Reeds op 15 maart 1992 heb ik, als gevolg van een aantal klachten dat ik op één maand tijd had ontvangen, mijn administratie de opdracht gegeven om na te gaan wat de effectieve achterstand in de dossierbehandeling was.

Ik ga hier niet meer uiteenzetten, ik heb dat zeer gedetailleerd in de Vlaamse Raad gedaan, op welke wijze deze achterstand moet worden berekend en wat ik als dossiers in achterstand beschouw. Ik heb dat geantwoord aan de heer Van Eetvelt die dit in de Vlaamse Raad ter sprake bracht.

Op dat ogenblik heb ik moeten vaststellen dat de erfenis uit het verleden niet minder dan 10.642 achterstallige dossiers was. Om deze achterstand weg te werken heb ik een aantal maatregelen genomen, die van vóór april 1992 dateren, ik zal u dat straks nog aantonen, en die geen enkele betrekking op het nieuwe systeem hebben.

Op 15 juni 1993 hebben we een tweede telling uitgevoerd in voorbereiding van het antwoord van de interpellatie van de heer Van Eetvelt. Op dat ogenblik kon ik vaststellen dat het aantal achterstallige dossiers tot 3.789 was gedaald. Dit betekende een inhaaloperatie van 6.853 dossiers in 15 maanden tijd. Het oude stelsel kan daarop geen vat hebben aangezien het pas vanaf 1 april van kracht werd en nog niet op kruissnelheid was.

Deze telling werd nogmaals uitgevoerd op 10 november 1993, om aan te tonen dat ik dat blijf volgen, en toen heeft de administratie mij gemeld dat er geen dossiers meer als achterstand te beschouwen waren.

Het is dat antwoord dat ik aan mevrouw Nelis-Van Liedekerke heb verstrekt op haar parlementaire vraag nr. 39 van 6 december 1993.

Ik heb daarbij ook vermeld dat, en ik citeer : "Alleen wanneer er nog problemen zijn betreffende de volledige uitvoering van noodzakelijke saneringswerken, het ontbreken van het juiste rekeningnummer of de weigering door het Rekenhof van het betalingsvisum kan het gebeuren dat de vooropgestelde termijnen worden overschreden".

Daarenboven rijst, als gevolg van de onderrichtingen van de Vlaamse minister, bevoegd voor begroting, ieder jaar in de maand december het probleem dat de laatste vastleggingen maar kunnen gebeuren tot half december. Om redenen van energiebesparing beslisten wij dat tussen Kerstmis en Nieuwjaar de administratie collectief vakantie neemt. Op 22 december 1993 sluiten we dus af. Dit betekent dat we daar een zeer korte vertraging in de uitbetaling van de premies hebben.

— *De heer J. Timmermans treedt als voorzitter op.*

Ik meen dat opnieuw de verkeerde interpretatie ligt in het feit dat begin 1993 nog een vijftigduizend dossiers in behandeling waren ; dus niet in achterstand. Deze procedure werd door mijn voorgangers vastgelegd.

U moet weten dat de procedure, zoals voorzien in de oude reglementering, bijvoorbeeld inzake sanering, in de meest gunstige behandelingsperiode nog altijd vijf jaar bedroeg. Dit is dan ook de reden waarom wij het stelsel hebben veranderd. Dit betekent ook dat vroeger een dossier in feite vijf jaar in behandeling was.

Ik kom dus tot een totaal van 50.000 woningen. Ik neem ook aan dat ik het totaal niet om de drie maanden opnieuw moet laten opmaken. In dit geval zou de administratie meer tijd moeten besteden aan het hertellen dan aan de effectieve behandeling van de dossiers.

Mijnheer Schuermans, het verbaast mij dan ook dat u in uw interpellatie zegt dat de vertraging in de uitbetaling een gevolg zou zijn van het feit dat te weinig kredieten in de begroting-1993 werden ingeschreven. U beweert zelfs dat deze informatie afkomstig zou zijn van het Bestuur Huisvesting. Indien deze bewering juist is, wens ik de naam van die man of vrouw graag te kennen. Zoals u weet is thans voorzien dat het voor een ambtenaar, naarmate hij zijn werk al dan niet goed vervuld, wel

De Batselier

degeelijk statutaire gevolgen kan hebben. Ik wens dus zijn of haar naam te kennen. Ofwel geeft hij verkeerde informatie, ofwel is hij niet in staat mijn bevelen uit te voeren. Ik vraag u nogmaals mij straks zijn naam te geven ; dan kan ik nagaan of de door u verkregen informatie inderdaad juist is. In ieder geval wil ik een oplossing zoeken, onafgezien wie het moge zijn.

Ik zal u aantonen — en het is mijn stelling tegen de zijne — dat naar wat mij is bekend, uit de statistieken van het financiële bestuur blijkt dat de hiernavolgende bedragen voor de uitbetaling van de premies nog beschikbaar waren. Op de begroting-1993 was nog 3.324.600.000 frank aan betalingskredieten beschikbaar.

Ik zal nu letterlijk de gegevens voorlezen, ten minste deze die mijn administratie mij voorlegt.

Data	Betalingskrediet	Uitgaven	Beschikbaar
31.08.1993	3.324.600.000	2.013.931.000	1.310.669.000
30.09.1993	3.324.600.000	2.191.467.000	1.133.133.000
31.10.1993	3.324.600.000	2.686.117.000	638.483.000
30.11.1993	3.324.600.000	2.988.326.000	336.274.000
31.12.1993	3.324.600.000	3.324.572.000	28.000

31 augustus of 1 september levert geen verschil op. In uw interpellatie heeft u de maand september vermeld.

Een saldo van 28.000 frank op 31 december 1993 is logisch omdat wij altijd trachten de beschikbare middelen volledig te besteden.

Dit betekent dus dat op 31 augustus 1993, na acht maanden werken, of twee derde van een jaar, twee miljard frank was opgebruikt. Het is dus niet juist, zoals u beweerde, dat in de maand september 1993 geen kredieten meer overbleven ; er was effectief nog ruim 1,1 miljard frank beschikbaar.

Het is zelfs zo dat een bijzonder krediet van 913,5 miljoen frank, ingeschreven op de begroting-1993 om de verbintenissen van vóór 1 januari

1992 te valoriseren, niet werd gebruikt, en in de tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 1993, zelfs is overgedragen naar 1994.

Het is voor mij een cruciaal punt. Ik wil weten of de ambtenaar ofwel u ofwel mij inderdaad op een verkeerd spoor heeft gezet. U heeft verwezen naar een ambtenaar en u zegt zich te baseren op de gegevens van mijn administratie.

Dit is voor mij geen vrijblijvende zaak. Ofwel moet ter zake het Hoog Comité van Toezicht worden ingeschakeld, en vraag ik nogmaals wie u deze verkeerde informatie heeft verstrekt, ofwel geeft die ambtenaar een bewijs van grote onbekwaamheid en weten wij ook welke conclusies wij daaruit moeten trekken — het nieuwe statuut van de ambtenaar laat dit toe — ofwel is het een opzettelijk verkeerde informatie.

Het feit dat achterstallige dossiers in 1992 en 1993 konden worden uitbetaald met het initiële krediet dat op de begroting was ingeschreven, als gevolg van een verminderd aantal aanvragen dat in 1992 en 1993 ingevolge de toen heersende conjunctuur werd ingediend, geeft dus een zekere ruimte.

Ik herhaal nogmaals mijn vraag door wie, waar en waarom dergelijke onjuiste informatie werd verspreid. Ik heb altijd gedacht dat de ambtenaren hun taak naar behoren vervulden, maar dit feit schaadt wel dege-lijk de administratie. Tot nader order verdedig is evenwel mijn ambtenaren.

Mijnheer Schuermans, u gebruikt mijn ambtenaren tegen mij. Het is wel een eigenaardige parlementaire deontologie. Ik herhaal nogmaals dat dit feit grondig moet worden onderzocht.

Wat de premiestelsels betreft, verwijst u in uw interpellatieverzoek naar het aantal aanvragen die werden ingediend voor een tussenkomst in de last van de hypothecaire lening

van 1 april 1993 tot eind oktober 1993, die dan vergeleken worden met het aantal toezeggingen van het hele jaar 1992.

Ik laat deze cijfers voor wat ze zijn. Als vergelijkingen op jaarbasis worden gemaakt, moet men dit principe ook doortrekken en trouwens alle stelsels vergelijken.

Wat werd nu precies binnen het nieuwe stelsel aangevraagd tot 31 december 1993?

De heer E. Schuermans : Mijnheer de minister, ik heb willen aangeven dat men de cijfers — de ongeveer 2.000 aanvragen tot oktober 1993, waarvan in de maand oktober zelf ongeveer 500 — moet vergelijken, weliswaar op jaarbasis, met de aangegeven cijfers, de bijna 18.000 in het oude systeem. Dat is de verhouding die ik heb willen aangeven. De cijfers zijn uiteraard niet perfect vergelijkbaar maar geven duidelijk een tendens aan. Dat is de juiste toedracht ook letterlijk geformuleerd in mijn interpellatieverzoek.

Minister N. De Batselier : Mijnheer Schuermans, wat de trend betreft, moet men geen groot economist zijn om te weten dat de conjunctuur iets met het totale aantal aanvragen te maken heeft. Oude of nieuwe systeem, het aantal aanvragen daalt in dergelijke omstandigheden altijd. De Vlaamse regering had ook duidelijk de bedoeling een aantal aanvragen te verwerpen. Bijvoorbeeld, iemand met een inkomen van 164.085 frank kon een premie bekomen van 227.000 frank om een woning te bouwen met een volume van 736 kubieke meter, op een terreinoppervlakte van 1.621 vierkante meter. De grondprijs alleen al bedraagt 4 miljoen frank. Met een inkomen van 164.000 frank nog een premie opstrijken van 277.000 frank lijkt mij al te gortig. *(De minister toont een foto van de villa)*

De heer E. Schuermans : Mijnheer de minister, dit heeft met de zaak niets te maken.

Minister N. De Batselier : Mijnheer Schuermans, u zijt toch verstandig genoeg om te weten dat het in feite om het volgende gaat.

De Vlaamse regering heeft doelbewust een aantal premieaanvragen geweigerd. Ik ben van oordeel dat de overheid geen premies moet verlenen aan villabouwers. Uit een onderzoek van de Nationale Bank blijkt de toegekende premie berekend wordt op basis van het inkomen. Dit inkomen heeft echter geen invloed op de bouwactiviteit. Dit betekent dat de premie van de Vlaamse regering niet als een incentive voor de bouwactiviteit kan beschouwd worden. Mijn administratie heeft dat ook vastgesteld. Ik geef een voorbeeld. Iemand met een inkomen van 541.000 frank, ontvangt een premie van 477.000 frank, zijn woning beslaat 571 kubieke meter en heeft een oppervlakte van 2222 vierkante meter. Dit betekent dat de bouwgrond alleen reeds 6 miljoen frank waard is. Ik herhaal dat dergelijke aanvragen om een premie te ontvangen, niet langer goedgekeurd kunnen worden. Ik beschik over voldoende informatie en stukken om te bewijzen dat deze premies jarenlang misbruikt werden.

Collega Schuermans, uw interpellatie zou niet zozeer moeten handelen over de herziening van het premiestelsel, maar eerder over de misbruiken bij de toekenning! De overheid heeft gedurende jaren kwistig premies verleent aan mensen die het geld niet nodig hadden. Hierdoor heeft de overheid de grootte van de premies op een drastische manier moeten terugschroeven en ontvingen zij die de premie wel konden gebruiken niet het verhoopte bedrag.

Ik geef u een overzicht van het aantal aanvragen van 1 april tot 31 december 1993 in het nieuwe stelsel.

Ten eerste, voor de tussenkomsten in de last van de hypothecaire lening werden er 1981 aanvragen ingediend voor nieuwbouwverrichtingen, 597

voor koopverrichtingen en 864 voor renovatieverrichtingen.

Ten tweede, er werden 2699 aanvragen ingediend voor verbeterings-en aanpassingspremies. Dit betekent dat er in totaal 6141 aanvragen ingediend werden. In het vooruitzicht van de inwerkingtreding van de nieuwe reglementering werden in het oude stelsel van huisvestingspremies voor het bouwen, kopen of seneren van een woning, tijdens het eerste trimester van 1993, enorm veel aanvragen ingediend. Op drie maanden tijd werden niet minder dan 8375 aanvragen voor huisvestingspremies ingediend. Dit betekent dat het totaal aantal aanvragen voor 1993 op 14.516. Wil men een vergelijking maken met 1992 toen 20.087 dossiers ingediend werden, moet men rekening houden met het totaal aantal aanvragen voor 1993 namelijk 14.516. De vermindering van het aantal dossiers heeft niet enkel te maken met de beperkende reglementering maar ook met de dalende economische conjunctuur. Ik beklemtoon echter dat de daling van 80 procent waarvan sprake is in een artikel van "Het Belang van Limburg" niet correct is.

Een tussentijdse evaluatie van de nieuwe premierglementeringen bevat een aantal merkwaardige vaststellingen.

Ten eerste, inzake tussenkomst in de hypothecaire lening voor het bouwen van een nieuwe woning stelt men vast dat de nieuwe reglementering nog niet op kruissnelheid werkt. Dit is enerzijds het gevolg van het hoge aantal aanvragen van het eerste trimester van 1993 en anderzijds van de latere aanvraag binnen het nieuwe stelsel omdat het compromis van de lening reeds afgesloten moet zijn. Deze maatregel werd genomen om mijn administratie meer ruimte te geven om de achterstand inzake dossiers weg te werken en om misbruiken tegen te gaan. Bovendien wordt het urgentieprogramma meegefinancierd door besparingen op het premiestelsel. Een eerste, voorlopige

prognose toont aan dat het aantal dossiers met budgettaire weerslag iets lager ligt dan verwacht.

Ten tweede, het verwachte aantal aanvragen wordt wel bereikt inzake de tussenkomst in de last van de hypothecaire lening voor de koop van een woning in de sociale sector en in woonnood-en herwaarderingsgebieden.

Ten derde, men stelt vast dat men beduidend minder dan verwacht inspeelt op de mogelijkheid om een aanvraag in te dienen voor een tussenkomst in de hypothecaire lening voor de renovatie van een woning. Kandidaat verbouwers lenen minder dan verwacht voor het uitvoeren van grote renovatiewerken. Deze situatie is moeilijk te begrijpen omdat ik in het oude premiestelsel jaarlijks honderden termijnverlengingen moet toestaan omdat de aanvrager over onvoldoende financiële middelen beschikt. Men zou dus verwachten dat deze aanvragers een lening afsluiten.

Ten slotte, het aantal aanvragen voor een verbeterings-en aanpassingspremie voor woningen ligt heel wat hoger dan verwacht. Men stapt blijkbaar van de ene renovatiepremie in de andere. Deze gegevens bewijzen dat enige voorzichtigheid niet overbodig is en dat men niet te snel moet overwegen de nieuwe reglementering, en meer bepaald het stelsel van de tussenkomst in de last van de hypothecaire leningen, te wijzigen.

Collega Schuermans, ik denk dat deze gegevens bewijzen dat het aantal aanvragen dat werd ingediend voor alle toelagenstelsels, niet zo drastisch gedaald is als u beweert. Wie vervroegd een aanvraag heeft ingediend doet uiteraard geen nieuwe aanvraag in het nieuwe stelsel. Het is dus normaal dat het aantal aanvragen van 1993 iets lager ligt dan in 1992.

Met de nieuwe reglementering werd beoogd om de tussenkomsten te verstrekken aan degenen die ze ook

De Batselier

werkelijk nodig hebben. Misschien is daar een bijsturing nodig. Wanneer we de budgettaire ruimte hebben kan het bedrag misschien worden verhoogd.

Noch de bouwsector noch de overheid hebben er volgens mij belang bij dat voor woningen boven het huidige maximumvolume een tegemoetkoming wordt uitbetaald.

Mensen die een woning kunnen bouwen boven dat maximumvolume bouwen toch, ongeacht het feit of er een financiële stimulans is of niet. Dat heeft met de economie niets te maken. De Staat is er wel bij betrokken en moet nagaan wie zij een ruggesteun wenst te geven en wie niet.

Ik denk dus dat het om sociale, economische en budgettaire redenen juist is geweest om dat volume in te brengen.

Omdat uit een aantal simulaties die ik heb laten uitvoeren blijkt dat er op heden nog ruimte is voor een bijsturing van het systeem, zal ik binnenkort aan de Vlaamse regering een aantal voorstellen doen. Ik reken dus op uw steun op het ogenblik dat ik deze voorstellen aan de Vlaamse regering zal doen. Ik hoop dat ik naar deze interpellatie mag verwijzen om de nodige steun te bekomen.

Mijn voorstel zou zijn om voor de aankoop de inkomensgrens en voor de renovatie de rentetoeelage te verhogen. Daardoor zal het systeem ten opzichte van de kleine renovatie nog interessanter worden. Ik denk dat dit twee belangrijke maatregelen zijn die toch een aantal honderden miljoenen kosten. Ik neem dus aan dat we dit op dezelfde manier kunnen behandelen.

Mijnheer de voorzitter, dit was een vrij omstandig antwoord omdat ik denk dat het een belangrijke materie is die toch enige aandacht verdient.

De voorzitter : De heer Schuermans heeft het woord.

De heer E. Schuermans : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik weet dat in deze legislatuur nogal wat wordt gegoocheld met het Hoog Comité van Toezicht. Het treft mij echter dat u dat hier zo aanbrengt, omdat u in uw antwoord eigenlijk voor een gedeelte bevestigt wat er wordt uitbetaald. Dat was een van de twee grote componenten van mijn verzoek tot interpellatie. U zegt dat einde 1993 de budgettaire middelen waren verbruikt. Het is trouwens een normale procedure dat op het einde van het jaar de voorziene middelen uitgeput zijn.

Waar het mij om te doen was, en nog altijd is, is het feit dat men reeds van in september — misschien zelfs reeds vroeger — op basis van de dossierbehandeling en de projecties voor de uitbetalingen van deze dossiers, duidelijk kon aantonen dat de budgettaire middelen ontoereikend waren om dit engagement waar te maken.

Minister N. De Batselier : Hier staat letterlijk en ik citeer : "De administratie Huisvesting deelt ons mee dat in september 1993 alle middelen voor huisvestingspremies uitgeput waren". Dit is getekend door de heer Eddy Schuermans. U moet mij tegenspreken indien het niet waar is.

Ik heb u aangetoond dat dit citaat niet juist is.

De heer E. Schuermans : Het was mijn bedoeling om u aan te tonen dat reeds in september duidelijk bleek dat het engagement op het financiële vlak, dat voortkomt uit de dossierbehandeling van de vorige maanden, niet haalbaar was.

Ik heb hier uw antwoord op de vraag van collega Nelis. Daarin zegt u dat voor de dossiers die in 1993 definitief werden toegezegd, nog in de loop van dat jaar nagenoeg alle dossiers werden vereffend. Men zegt mij dat, reeds in de loop van het jaar duidelijk kon worden aangetoond dat dit budgettair niet mogelijk is. Ik vraag u dan ook of u staande houdt

dat voor de dossiers die in 1993 administratief waren afgerond, ik spreek niet over de dossiers waarvoor de bouwer, verbouwer of de persoon die saneert de nodige bewijsstukken nog niet had ingediend en waar dus nog niet kon worden uitbetaald, in september kon worden aangetoond dat men de budgettaire middelen had om dit te realiseren.

Blijft u erbij dat men heeft kunnen uitbetalen wat administratief was afgerond?

Minister N. De Batselier : Mijnheer Schuermans, op die vraag kan ik u niet antwoorden, want die werd niet gesteld.

In uw vraag staat: "De administratie Huisvesting deelt ons mee dat in september 1993 alle middelen voor huisvestingspremies waren uitgeput". Dat moet ik bij mijn administratie nagaan.

Ik vraag u nu of u dat hebt verzonnen of heeft de administratie u dat gezegd?

De heer E. Schuermans : U spreekt over verzinsel. Dat is een vrij eigenaardige verwoording van een vaststelling.

Mijnheer de minister, ik vraag u of u volhoudt dat u in 1993 voldoende budgettaire middelen had om de administratief afgeronde dossiers te betalen. Ik zeg dat dit niet het geval was.

Minister N. De Batselier : Daarover discussieer ik zelfs niet.

De heer E. Schuermans : Maar dat is voor mij de kern van de zaak.

Minister N. De Batselier : In heel de begroting kunt u zo een aantal zaken nagaan. Als u in mijn begroting artikel 84 of artikel 90 van de huisvestingscode nagaat, dan zult u vaststellen dat het bedrag op het einde van het jaar op nul staat, want alle middelen zijn verbruikt. Dat betekent ook dat een aantal dossiers nog niet volledig zijn uitbetaald.

De Batselier

Mijnheer Schuermans, ik herhaal dat dit niet uw vraag was.

De heer E. Schuermans : Dat was mijn vraag. Ik wens ze trouwens hier te formuleren. Ik geef u de tekst van mijn interpellatieverzoek. Daarin wordt beknopt de inhoud van de uiteenzetting gegeven. Ik sluit aan bij uw antwoord aan collega Nelis waarin u zegt dat de dossiers die in 1993 administratief klaar waren in dat jaar werden uitbetaald. Ik vraag u of dit zo is. Mijn reactie is dat dit niet kon omdat men reeds in september kon aantonen dat er te weinig budgettaire middelen waren.

Minister N. De Batselier : Hoe komt het dan dat er op mijn begroting 900 miljoen overbleef die niet werd aangesproken?

De heer E. Schuermans : U hebt aangegeven dat einde december de voorziene middelen uitgeput waren. Dit is logisch.

Minister N. De Batselier : Ik heb u de post voorgelezen waarop de extra-middelen vermeld zijn.

De heer E. Schuermans : Dat was voor 1991, voor een aantal vroegere engagementen. Daarover gaat het echter niet. Ik spreek over de dossiers die in 1993 werden behandeld en waarvoor er vandaag, we zijn nu in maart 1994, nog altijd vragen zijn.

Dat is de kern van mijn betoog. Als uw reactie is dat, inzake de uitbetaling, in september nog niet alles was uitbetaald, maar dat dit in de loop van de volgende maanden is gebeurd, dan hebt u gelijk. Ik denk echter dat u dat niet kunt aantonen. Mijn ervaring wijst uit dat dit niet kon.

Zal dit jaar dezelfde tendens gelden? Als men in 1994 start heeft men drie maanden tijd om de uitbetalingsprocedure uit te werken. Ik verwacht dus dat u vanaf april deze achterstanden zult kunnen uitbetalen. Hebt u dit jaar voldoende middelen om tegen einde 1994, zowel de ach-

terstanden als datgene waarvoor u zich nu nog moet engageren, uit te betalen?

De voorzitter : Ik stel voor om dit welles-nietes-spelletje te stoppen. De interpellant brengt nieuwe elementen naar voren en de minister zegt dat dit niet de concrete inhoud van zijn vraag was.

De heer E. Schuermans : Mijnheer de voorzitter, ik ben het met u eens. Ik zal een nieuw verzoek tot interpellatie indienen.

Ik vraag echter heel concreet aan de minister of er in 1993 voldoende budgettaire middelen waren om de engagementen, voor de dossiers die administratief waren afgerond, waar te maken?

Misschien werd mijn vraag verkeerd begrepen. Ik stel ze nu in alle duidelijkheid.

De voorzitter : Mijnheer de minister, wenst u ter zake nog te antwoorden op de repliek van de heer Schuermans?

Minister N. De Batselier : Ik zal mijn administratie raadplegen.

De heer E. Schuermans : Mijnheer de minister, ik heb nog geen antwoord gekregen op het tweede luik van mijn interpellatie, dat voor de toekomst minstens even belangrijk is, namelijk de tendens dat het nieuwe systeem — en dit is geen verwijt maar een vaststelling — weinig weerklank vindt bij de potentiële bouwer, verbouwer of koper. Ik geef toe dat elke vergelijking wel ergens mank loopt. Toch kan meer concreet voor de maand oktober 1993 worden aangetoond dat er zeer weinig animo was voor dergelijke aanvragen. In tegenstelling was er wel interesse voor die stelsels waarvoor vandaag geen rentetoeelage bestaat maar wel een vorm van premie.

Mijnheer de minister, geeft dit niet aan dat wij misschien toch niet de juiste optie hebben gekozen.

Minister N. De Batselier : Mijnheer Schuermans, ik meen dat ik ook op deze vraag een antwoord heb gegeven. Het is alleen maar het bewijs dat wij te veel en te lang hebben uitbetaald waar het niet nodig was.

De heer E. Schuermans : Mijnheer de minister, wat uw evaluatie betreft, vindt u het voldoende dat er in bepaalde maanden amper 500 aanvragen — en ik spreek niet van goedkeuringen — zijn in het nieuwe systeem, weliswaar met de handicap dat begin 1993 nog op de nieuwe reglementering werd geanticipeerd. Toch is vandaag de trend dat op maandbasis het aantal aanvragen onder de verwachting blijft.

Minister N. De Batselier : Het aantal ligt effectief lager dan verwacht. Niemand kan dit echter bij voorbaat voorzien. Het ligt vooral lager niet voor de koop, niet voor de bouw maar wel voor renovatie. Dit bevreemd mij wel enigszins, maar het is blijkbaar het gedrag van de Vlaming dat voor een renovatie blijkbaar geen lening wordt afgesloten. Zij die tot nog toe renoveerden, hebben deze renovatie verwezenlijkt met een inkomen waarvoor zij geen renovatiepremie nodig hadden.

De voorzitter : De heer De Mol heeft het woord.

De heer J. De Mol: Mijnheer de minister, bij de uitbetaling stel ik vast dat telkens van de mensen wordt geëist over een rekening te beschikken. Zeker met betrekking tot saneringspremies gaat het meestal om oudere mensen die zeer dikwijls geen rekening hebben geopend. De administratie deelt dan mee dat de Vlaamse regering een wijziging heeft doorgevoerd en alleen maar op een rekening mag worden uitbetaald.

Mijnheer de minister, indien deze bewering juist is, zou het dan niet zinvol zijn de administratie opdracht te geven dat ook per cheque kan worden uitbetaald. Het gaat mijns inziens niet op ouderen te verplichten nog een rekening te openen, wat

De Mol

voor hen duidelijk een probleem oplevert. Er bestaan inderdaad nog andere middelen dan alleen maar via overschrijving op een rekening.

Minister N. De Batselier : Het is momenteel niet de gewoonte, omdat de administratie mij in dit geval per premie een ministerieel besluit moet voorleggen. Ik zet nu al gedurende ettelijke uren per dag mijn handtekening onder allerlei documenten. Thans regel ik ongeveer vijftig premies met één ministerieel besluit. Er moeten dan ook met het Rekenhof andere afspraken worden gemaakt en in de huidige tijd sta ik erop zo weinig mogelijk afspraken met het Rekenhof te wijzigen.

De heer J. De Mol: Het zijn de sociaal zwakkeren die vooral worden getroffen.

Minister N. De Batselier : Een afwijking is inderdaad mogelijk. De administratie moet mij dan geval per geval een ministerieel besluit voorleggen.

— *Het incident wordt gesloten om 10.55 uur.*

Interpellatie van de heer J. Ulburghs tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, betreffende de sociale integratie van projecten van Domus Flandria en de inspraak van de bevolking

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Ulburghs tot de heer De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, betreffende de sociale integratie van projecten van Domus Flandria en de inspraak van de bevolking.

De heer Ulburghs heeft het woord.

De heer J. Ulburghs : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het initiatief van de Vlaamse regering om 30 miljard frank uit te trekken voor sociale woningbouw is ongetwijfeld lofwaardig. Mijnheer de minister, u bent de architect van dit plan, wat u ten zeerste siert. Ik meen dat heel wat groepen, huurdersverenigingen en ook gemeenten hiermee zeer tevreden zijn. De vraag is natuurlijk of dit initiatief ook in de toekomst kan worden voortgezet.

Uiteraard zijn er nog meer sociale woningen nodig in een welvarend landje waar nochtans de woningnood zo nijpend is. In uw beleidsnota lees ik dat 5 percent van de huurwoningen sociale woningen zijn. Momenteel wordt er nog zeer veel gebouwd. De Vlamingen sparen en trachten zo mooi en comfortabel mogelijk te wonen. Deze droom is echter niet weggelegd voor een bepaalde categorie van de bevolking, die soms in mensonwaardige omstandigheden moet wonen.

De bedoeling van Domus Flandria is zich in te schakelen in een toch wel lofwaardig beleid van inbreiding. Het werd hoog tijd. Op dit vlak wordt nu ook een ecologische politiek gevoerd, namelijk de open ruimte die zoveel mogelijk moet worden gespaard. U probeert hoe langer hoe meer de inbreiding in woonkernen te bevorderen. Het kan inderdaad niet meer dat de schaarse open ruimten worden volgebouwd in een landje dat haast geen bossen meer heeft en waar het landschappelijk karakter van heel wat gebieden onverbidde-lijk moet wijken.

De inbreiding heeft ook tot bedoe-ling de gettovorming te vermijden, met alle gevolgen voor gecumuleerde marginaliteit. In deze situatie komen mensen terecht die het omwille van de omstandigheden reeds zeer moeilijk hebben, ook omwille van een onrechtvaardig beleid en van het bestaande uitstotingsmecha-nisme.

Het geval van de sociale woonwijk is het klassieke voorbeeld van hoe het ook anders zou kunnen. In Vlaanderen zijn er in die tijd vele goed bedoelde sociale getto's gebouwd, bijvoorbeeld de wijk Sledderlo te Genk. Plots werd een sociale woonwijk midden een bos ingebouwd. De bedoeling was wel goed ; er is inderdaad gebrek aan sociale woongele-genheid. Sommigen komen vanuit sociaal oogpunt in aanmerking voor dergelijke vorm van huisvesting. Het zijn meestal kansarmen en ook mi-granten. De criteria worden opgevolgd, maar begeleiding en infra-structuur ontbreken. Er zijn geen winkels, geen cafés, geen ontmoetingsruimten, ontoereikend vervoer. Kortom, het is een ellendige wijk.

Ik denk eveneens aan de blokken op de linkeroever te Antwerpen. Zij zijn stilaan aan het verloederen, ook op sociaal gebied.

Gelukkig is nu het tij aan het keren. Het is dus belangrijk te leren van de fouten uit het verleden om ze in de toekomst te vermijden.

Mijnheer de minister, in uw beleids-brief staat ook te lezen dat weten-schappelijk onderzoek wordt ver-richt. U zegt hoe een wijk kan wor-den gecreëerd, hoe de inbreiding kan verlopen, hoe men de bevolking moet informeren en laten partici-pen.

Ik wil en aantal problemen verduide-lijken aan de hand van een monogra-fie van de wijk Boekt in de gemeente Heusden- Zolder. Deze landelijke wijk ligt gekneld tussen de bossen van Vogelsack, Meylandt en Terlae-nen. Hoewel de wijk een kerk, een bibliotheek, een basisschool, een café en een winkel heeft, kan men niet zeggen dat de wijk een centrum bezit. Voor de kerk ligt er plein dat wellicht als toekomstig dorpsplein bedoeld is. Een grondspeculant heeft de bebouwbare gronden rond dit plein en langs de kerk opgekocht. Hij was vooruitziend en heeft rela-ties met het Hasseltse bouwbedrijf Kumpen. Plotseling wordt de bevol-

Ulburghs

king van Boekt opgeschrikt. Actiegroepen, jeugdbewegingen en de plaatselijke KWB schieten in actie. Voor de kerk verschijnen aanplakborden met opschriften zoals " geen getto in het centrum". De bewoners van de wijk werden niet of onvoldoende geraadpleegd over de mogelijke inplanting van een nieuwe wijk. Iedereen is het er over eens dat er woningnood heerst en de inbreiding wordt niet aangevochten, integendeel, het initiatief van Domus Flandria wordt toegejuicht. De bewoners vrezen — misschien ten onrechte — dat monotome huizenblokken met appartementen en studio's het rustiek karakter van de wijk zullen verstoren. Volgens de plannen worden de garages aan achterkant van de gebouwen opgetrokken en zijn ze bereikbaar via kleine achterwegen. Op die manier voorkomt men dat het centrum belast wordt met druk verkeer, wat een lovenswaardig initiatief is. Men staat er echter niet bij stil dat het zicht van zowel de nieuwe als van de bestaande wijk op de garages uitgaat. Dit lijkt een ommuurde vesting te worden. Ik ben van mening dat de charme van een centrum door een geleidelijke en gevarieerde groei tot stand komt. Hoe kan een monotome blokkendoos gezelligheid en menselijkheid uitstralen?

Uitzicht op garages en wegeltjes is niet nieuw in Limburg. De mijncités van Genk zijn daar een voorbeeld van. Hoewel zij opgericht werden in het kader van een paternalistische filosofie waren zij best leefbaar. De sociale controle was groot en er heerste een sfeer van rust en orde. Jammer genoeg zijn de tijden veranderd : de mijnen sloten hun deuren, de sociale controle valt weg, de werkloosheid scoort hoge pieken en de jeugd doolt doelloos rond. Men stelt in deze wijken vast dat de wegeltjes toegangspoort en vluchtweg voor kleine criminaliteit geworden zijn. Ik ben van mening dat men ernstig moet nadenken over de mogelijk-

ke gevolgen van een dergelijk architecturaal model.

De voorzitter : Mijnheer Ulburghs, ik verzoek u rekening te houden met de tijdslimiet van een interpellatie.

De heer J. Ulburghs : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik zal mijn interpellatie beëindigen met een aantal vragen.

Ten eerste, worden de buurtbewoners voldoende geïnformeerd over en betrokken bij de nieuwe inplanting?

Ten tweede, heeft Domus Flandria enerzijds voldoende aandacht voor de kleine diensten zoals winkels en dorpscafés die kunnen instaan voor de dagelijkse voorzieningen en anderzijds voor de sociale begeleiding zodat kwetsbare gezinnen opgevangen worden door een goed uitgebouwd sociaal netwerk?

Ten derde, op welke manier wordt gettovorming voorkomen?

Ten vierde, welke houding neemt de Vlaamse overheid aan ten opzichte van bouw-en grondspeculanten?

Ten vijfde, overweegt de Vlaamse overheid ook inbreiding door te voeren in residentiële wijken? Wordt de bevolking in die wijken voldoende voorbereid? Hoe reageert zij?

Ten slotte, wordt er ook voldoende aandacht besteed aan de contacten met de natuur en de problematiek inzake de mobiliteit?

De **voorzitter** : Minister vice-president De Batselier heeft het woord.

Minister N. De Batselier : Mijnheer de voorzitter, collega's, de Vlaamse regering heeft zich bij haar aantreden en ondanks de beperkte budgettaire manoeuvreerruimte voorgenomen de afbraak van het sociaal weefsel een halt toe te roepen. Iedereen was onthutst door het signaal van 24 november 1991. De Vlaamse overheid wenst efficiënter op te treden inzake de behoeften van de Vlaming. Ik ben van mening dat de huisves-

ting een cruciale rol speelt in de strijd voor een solidaire samenleving.

Ik meen dat mijn beleid van de voorbije twee jaar concrete vruchten heeft afgeworpen in de vorm van enerzijds gerealiseerde bouwprojecten en anderzijds een sterke impulsfunctie op het denken over huisvesting heeft uitgeoefend. Dat wordt uitvoerig uitgelegd in mijn beleidsbrief "Leefbaar Wonen in Vlaanderen". Daarin staan ook de pijnpunten die ik bij mijn aantreden heb aangetroffen.

Een daarvan is dat het aandeel van de sociale huurwoningen, zoals collega Ulburghs dat daarnet heeft gezegd, slechts 5 percent van de totale woningmarkt bedraagt. Dit komt overeen met slechts 17 percent sociale huurwoningen op de totale huurwoningmarkt. Vlaanderen scoort dus bijzonder pover in een Europees perspectief.

Voeg daarbij nog de wetenschap dat de kansarmen en de laaggeschoolden, die het al zo moeilijk hebben op de arbeidsmarkt, vooral aangewezen zijn op de sociale huursector als zij uitzicht willen hebben op een goede, gezonde, leefbare en betaalbare huurwoning.

Een inhaaloperatie in die sector was voor mij dan ook bijzonder prioritaair.

Om het kwantitatieve tekort aan woningen op korte termijn drastisch te verminderen, startte ik dus dat fameuze urgentieprogramma voor sociale huisvesting. Daarvoor werd de NV Domus Flandria opgericht die een overeenkomst sloot met het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij.

De overheid heeft daar 15 miljard ingebracht. Bovendien is er in die structuur een inbreng van privé-kapitaal. Op die manier moeten wij 10.000 woningen realiseren. Het gaat om 6.500 a 7.000 sociale huurwoningen ; 1.000 a 1.500 renovatie- of sa-

De Batselier

neringsoperaties en 2.000 sociale koopwoningen.

Deze realisatie dient niet noodzakelijk uit te gaan van de openbare sector. Ook de privé-sector kan initiatieven nemen. Wij kunnen echter wel zeggen dat de sociale huurwoningen uiteindelijk de eigendom van de openbare sector moeten worden.

Deze werkwijze, die een beroep doet op gemengd kapitaal en het gemengd initiatief, zorgt er uiteindelijk voor dat de sector van de sociale woningen wordt gemengd. Ik denk dat dit een van de belangrijke elementen is die u daarnet hebt gezegd.

Dit moet dus een sociale en demografische vermenging zijn, waardoor bovendien de globale kostprijs wordt gedrukt. De kwaliteit en de diversiteit van de woningen wordt daardoor gegarandeerd.

Ik geef toe dat, ondanks het stimuleren van deze mengvorm, de prioriteit nog altijd blijft gaan naar de sociale huurwoningen. Ik denk dat dit ook uw mening is. Immers, het is duidelijk dat de behoeften hier het grootst zijn.

Concreet betekent deze prioriteit dat minimaal 80 percent van het investeringsvolume naar sociale woningen moet gaan. De resterende 20 percent gaat niet naar villa's, maar wel naar middelgrote woningen. Minimaal 65 percent van het hele volume moeten sociale huurwoningen zijn. Dat zijn de cijfers die ik in de overeenkomst tussen Domus Flandria, het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij heb laten zetten. Die cijfers moeten worden gerealiseerd want dat is een resultaatsverbintenis.

De openbare besturen en de instanties die een uitgesproken sociale politiek voeren, werden in het verleden vaak financieel gestraft. Ook dat heb ik gewijzigd door te bepalen dat de tussenkomst, zoals in projecten door Domus Flandria ingediend, ten voordele van sociale huisvestingsmaat-

schappijen, gemeenten, OCMW's of intercommunales, zo wordt bepaald dat, als zij huurwoningen toewijzen aan personen of gezinnen met een laag inkomen, deze tussenkomst hoger wordt via een stelsel van huursubsidies. Dat betekent dat de huurder, of hij nu een laag of een hoog inkomen heeft, door mijn systeem een neutrale budgettaire persoon is. Vroeger had men er op budgettaire vlak alle belang bij om iemand met een hoger inkomen te nemen.

Tot 3 maart 1994 werden door Domus Flandria 7.793 woningen goedgekeurd, waarvan 2.649 principieel en 5.144 definitief. Hiervan zijn 4.600 huurwoningen. Van dit aantal zijn momenteel reeds zeven projecten of 190 woningen gerealiseerd op het terrein, dus veel meer dan wij oorspronkelijk hadden gedacht. 58 projecten, namelijk 2.552 woningen zijn in uitvoering. Wanneer men deze snelheid van uitvoering vergelijkt met hetgeen wij normaliter in deze sector gewoon zijn — soms tot 10 jaar — is dit inderdaad een schitterende zaak.

Mijnheer Ulburghs, in uw interpellatie heeft u gezegd dat het mogelijks om een eenmalige investering zou gaan. Domus Flandria is inderdaad een eenmalig project. Ik heb getracht ook rekening te houden met de gedachte zoals u ze heeft verwoord, namelijk dat dit project ook structureel moet kunnen worden voortgezet. Het is onder meer om die reden dat wij de middelen van het VHF hebben verhoogd. Daar waar in het VHF-programma in 1990 nog 1.018 woningen werden gebouwd, is dit aantal in 1993 opgelopen tot 1.804, dus een stijging tot 77 percent. Wanneer wij daarbij het aantal woningen tellen van de sociale maatschappij in het urgentieprogramma, komen wij tot 2.729 woningen of een stijging tot liefst 345 percent. Dit betekent dat wij toch zeer actief zijn in deze materie.

Anderzijds ontvang ik ook brieven, zoals u er een heeft aangehaald, die nogal wat opmerkingen hebben bij

de reglementering. Onder de mom van de bescherming van het leefmilieu en de leefomgeving ontvang ik wel een aantal opmerkingen die ik zal citeren. In feite zou ik het misschien beter niet doen omwille van het racisme dat spijtig genoeg nog bij sommige Vlamingen leeft en ook permanent tot uiting komt.

Bij inbreiding ontstaan blijkbaar de meeste problemen bij degenen die vroeger voor een sociale woning in aanmerking kwamen.

De heer J. Ulburghs : Die zijn ook het meest kwetsbaar!

Minister N. De Batselier : Wat stellen wij vast? Er werden destijds sociale woningen gebouwd. Er wordt een nieuwe aanvraag gedaan voor een sociale woning in een bepaalde buurt. Soms zijn het intussen sociale koopwoningen geworden. De sociale toestand van de bewoners is intussen verbeterd, en nu dulden zij niet dat er nieuwe bewoners die in een kansarme situatie verkeren in hun buurt komen wonen. Zij maken allerlei opmerkingen, bijvoorbeeld over de groene omgeving, over de banken die werden geplaatst, over de speelterreinen. Telkenmale wanneer ik de toestand ter plekke laat onderzoeken, gaat het in feite niet om deze groene omgeving of over speelterreinen. In feite willen zij niet dat nog mensen met wat zij mindere kansen noemen, in deze buurt komen wonen. Zij vrezen vooral dat zich migranten in hun zouden vestigen.

Toch meen ik dat het principe van de inbreiding moet worden voortgezet.

Het project waarnaar de heer Ulburghs verwijst, heeft voor- en nadelen. Het project te Heusden-Zolder werd ingediend door de NV Kempenland. Het gaat om 134 huurwoningen, wat eerder tot de grotere projecten behoort. Ik zelf ben voorstander van kleinere projecten. Evenwel houden de grote steden hiermee niet altijd rekening. Het ge-

De Batselier

middelste van Domus Flandria is 41 woningen.

Op dit ogenblik probeer ik in Antwerpen twee grote projecten tegen te houden. Ik herhaal dat ik voorstander ben van kleine projecten, die gettovorming voorkomen.

Ik ga akkoord dat een nieuwe inplanting van 134 woningen in Boekt van het goede teveel is. Domus Flandria had het project principieel goedgekeurd. De buurt heeft een aantal klachten ingediend die onderzocht werden. Collega Ulburghs, ik kan u geruststellen, het project Boekt is afgevoerd van de lijst van prioritair uit te voeren werken omdat het project te grootschalig was, en de verhouding 70-30 inzake inbreng van publiek en privé-kapitaal niet gerespecteerd werd. Vermits Heusden-Zolder reeds andere projecten ingediend heeft en het project niet langer op de prioriteitenlijst voorkomt, zal het project Boekt wellicht niet uitgevoerd worden.

De voorzitter : De heer Ulburghs heeft het woord.

De heer J. Ulburghs : Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn antwoord. U heeft allusie gemaakt op het psycho-sociaal mechanisme in de reacties van sociaal zwakke bevolkingsgroepen op een nieuwe generatie kansarmen. De eerste groep is reeds wat ouder geworden, is onvoldoende geïnformeerd en voelt zich wat uitgesloten van nieuwe projecten. U weet dat kansarmen op psychologisch vlak bijzonder kwetsbaar zijn, meer nog, hun toevlucht nemen tot extreemrechts.

Mijnheer de minister, ik dring erop aan dat u, bij een nieuwe inplanting van wijken voldoende aandacht besteedt aan deze problematiek. Men mag niet vergeten dat de kansarmen zich bijna altijd in de slachtofferpositie bevinden. Zij krijgen het gevoel opnieuw de last te moeten dragen. Ik

word dagelijks geconfronteerd met dat gevoel van frustratie. Plannen om speelpleintjes uit te bouwen en rustpunten in te planten kunnen dienst doen als ontmoetingsplaats voor jongeren. De oudere generatie vreest echter een verstoring van de orde. Op die manier ontstaat een conflictsituatie.

Mijnheer de minister, ik ben blij dat u afstapt van grote projecten. Ik hoop dat u voldoende aandacht hebt voor de inspraak en de sociale begeleiding van de plaatselijke bevolking.

Minister N. De Batselier : Mijnheer de voorzitter, collega's, de sociale begeleiding is afhankelijk van de plaatselijke huisvestingsmaatschappijen. Bepaalde maatschappijen beschikken over een maatschappelijk werker of werkster, anderen niet. Daarom probeer ik de fusies van de sociale huisvestingsmaatschappijen te bevorderen. Een kleine huisvestingsmaatschappij kan geen maatschappelijk werker in dienst nemen omdat de loonkost verrekend moet worden in de huurprijs.

Dit is een lokale verrekening in de huurprijs, terwijl ik precies een poging doe om de huurprijzen te verminderen.

U zegt terecht, en de studie van Paula D'Hondt heeft dit ook aangetoond, dat er in deze huurwoningen nog te veel mensen zitten die daar in feite niet thuishoren. Ik ben het er echter niet mee eens dat degenen met een hoger inkomen deze woningen moeten verlaten. Ik vind dat ze meer moeten betalen. Wanneer u ze verplicht om de woningen te verlaten dan krijgt u gettovorming.

Wij proberen dit dus bij de grotere maatschappijen die deze begeleiding aankunnen en samenwerken met het OCMW en de sociale diensten van de gemeenten.

Een ander element is natuurlijk het feit dat u zegt dat men oog moet hebben voor die kleine parkjes, de rustpunten enzovoort. Veel van die gronden werden tien jaar geleden

door de maatschappijen verworven. Die maatschappijen proberen dat financieel zo goed mogelijk te doen en zij trachten een maximaal aantal woningen op deze grondoppervlakte te bouwen.

Ik tracht hen ervan te overtuigen dat dit niet altijd de meest maatschappelijke oplossing is. Ik vind dat er rustpunten en banken mogen zijn, alhoewel die soms ook problemen geven. Waar mensen samenkomen kunnen er altijd problemen zijn. U hebt geen problemen als u alleen bent, tenzij het probleem dat u alleen bent.

Het is dus logisch dat er bij menselijke relaties problemen zijn.

Ik weet dat de verdraagzaamheid vandaag zo miniem is dat de mensen problemen maken om mekaar te ontmoeten. Daaraan kunnen we toch niet toegeven. Ik blijf dus pleiten, zeker bij maatschappijen die een min of meer landelijk karakter hebben, voor rustplaatsen. Aan maatschappijen in stedelijke gebieden vraag ik, als er enige kans is, om daarvoor ook de nodige ruimte te voorzien. Ik vind dat de leefkwaliteit wordt verhoogd wanneer u dat gezamenlijk kunt doen.

Ik weet wel dat in bepaalde gebieden en door de manier waarop men vroeger bouwde, met steegjes en kleine doorgangen typisch voor de bouwstijl op het einde van de jaren zeventig en het begin van de jaren tachtig, in sommige gemeenten problemen geeft. Zo is Menen een probleem dat mij zeer goed is bekend omdat die typische bouwstijl daar bestaat. De tuintjes daar grenzen aan Frankrijk. Het is een ideale manier om via deze tuintjes weg te vluchten. De mensen die daar reeds in een sociale situatie zitten krijgen dan nog eens de miserie van de internationale criminaliteit. Dat zijn zaken waarmee wij rekening moeten houden.

Het kan soms ook gemakkelijk worden opgelost. Men vlucht daar met een auto door. Het volstaat om daar in het midden van een dergelijke

De Batselier

weg een paal te plaatsen. Ze kunnen er dus wel tegenaan rijden, maar heel veilig is dat niet.

Er staat wel een verkeersbord ter verwittiging, maar ik neem aan dat wanneer een crimineel aan het vluchten is, hij dat bord niet bekijkt.

We proberen daar dus een correctie aan te brengen, maar dit is hoofdzakelijk de goodwill van de lokale maatschappij. Wij kunnen architectonisch en kwalitatief nakijken of die woning goed is, maar we gaan niet al die eigen, specifieke situaties na. Het zijn de gemeenten, de stedenbouwkundige diensten en de lokale maatschappij die dat moeten doen. Dat is ook een decentralisatie van de bevoegdheid. Hoe kan ik die situatie beoordelen? Ik zie wel voorbeelden. Als ik bijvoorbeeld ter plaatse ga

voor een eerstesteenlegging, dan zie ik voorbeelden van goede en van slechte zaken en ik zeg dit dan ook. Ik durf dan inderdaad zeer kritische zaken zeggen, waardoor het feest soms iets minder prettig is.

Dat betekent wel dat ook op dat vlak de lokale verantwoordelijkheid moet worden behouden. De lokale groepen moeten hun inspraak afdwingen. In de nieuwe huisvestingscode zal ik proberen hiertoe een aansporing te geven. Ik zal evenwel nooit de verplichte inspraak in een wet kunnen inschrijven. Er kan formele inspraak worden georganiseerd, maar daarom hebben de mensen nog altijd geen echte inspraak. Het zal dus afhangen van bepaalde personen of comités. In Gent bijvoorbeeld ken ik een buurtcomité dat alles heeft gerealiseerd ; de inspraak was totaal. Schepen Beke heeft in dat project maanden geïn-

vesteerd. Alles hangt af van de ingesteldheid. Ik heb ook al meegemaakt dat, wanneer alles is geregeld, een oud plan uit de lade wordt opgediept dat tien jaar geleden werd opge maakt, en dit plan nu op de tafel wordt gegooid. Mogelijks was het tien jaar geleden een schitterend plan, maar intussen zijn de ideeën geëvolueerd en is het niet altijd meer wat men ervan verwacht.

Het is dus moeilijk daaruit één en dezelfde les te trekken. Toch meen ik dat wij voldoende proberen de situatie bij te sturen om de leefkwaliteit te garanderen.

— *Het incident wordt gesloten om 11.30 uur.*

HANDELINGEN

De handelingen zijn het woordelijk verslag van de plenaire vergaderingen en van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties.

Ze worden in twee edities uitgegeven :

- de eerste, met witte kaft en het embleem van de Vlaamse Raad in goudkleur, bevat de handelingen van de plenaire vergaderingen ;
- de tweede, met witte kaft en met onderaan rechts de letter C met een chronologisch volgnummer, de vermelding van de commissie met het volgnummer van de vergadering per commissie, bevat de handelingen van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties. Per commissie en per vergadering wordt een editie van de handelingen uitgegeven.

AZRV : Commissie voor de Algemene Zaken, het Reglement en de Verzoekschriften

BAAZ : Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden en Ambtenarenzaken

BEAG : Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden

CULT : Commissie voor Cultuur

EELW : Commissie voor Economie, Energie, Landbouw en Werkgelegenheid

FIBE : Commissie voor Financiën en Begroting

HROL : Commissie voor Huisvesting, Ruimtelijke Ordening en Landinrichting

LENA : Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud

MEDI : Commissie voor de Media

ONVW : Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid

OPWV : Commissie voor Openbare Werken en Vervoer

SAMW : Commissie voor Samenwerking

WEGE : Commissie voor Welzijn en Gezondheid